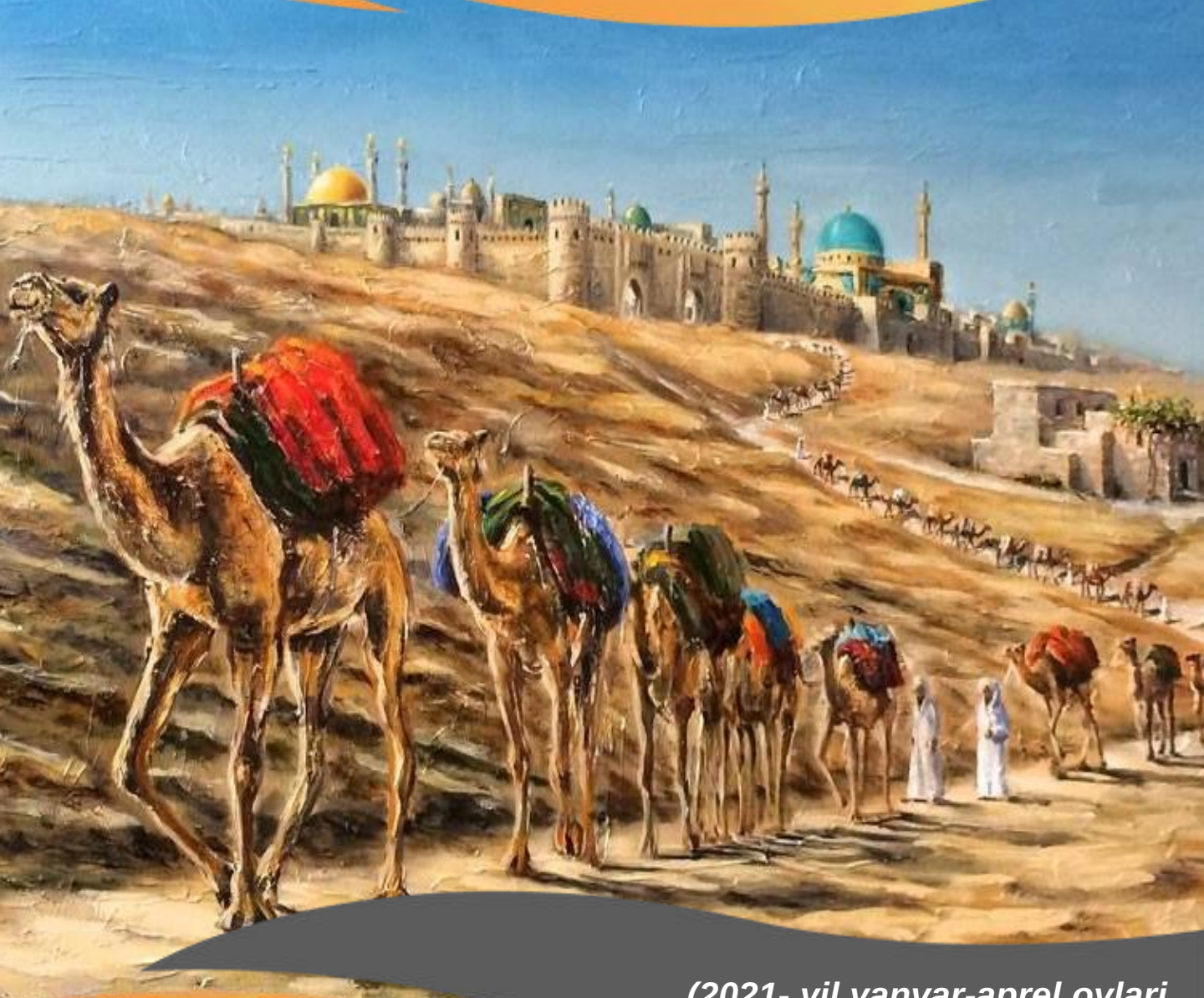

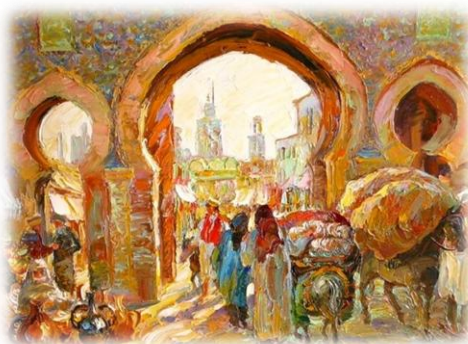
ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-aprel oylari
uchun dastlabki ma'lumot)*

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **836,0** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **88,2** mln. AQSh dollariga yoki **9,5** % ga pasaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
 Tashqi savdo aylanmasi	924,2	836,0	90,5	x
 Eksport	146,0	256,8	175,9	100,0
 tovarlar	144,8	255,2	176,2	99,4
 xizmatlar	1,2	1,6	136,2	0,6
 Import	778,2	579,2	74,4	100,0
 tovarlar	733,0	545,6	74,4	94,2
 xizmatlar	45,2	33,6	74,5	5,8
 Saldo	-632,2	-322,4	x	x

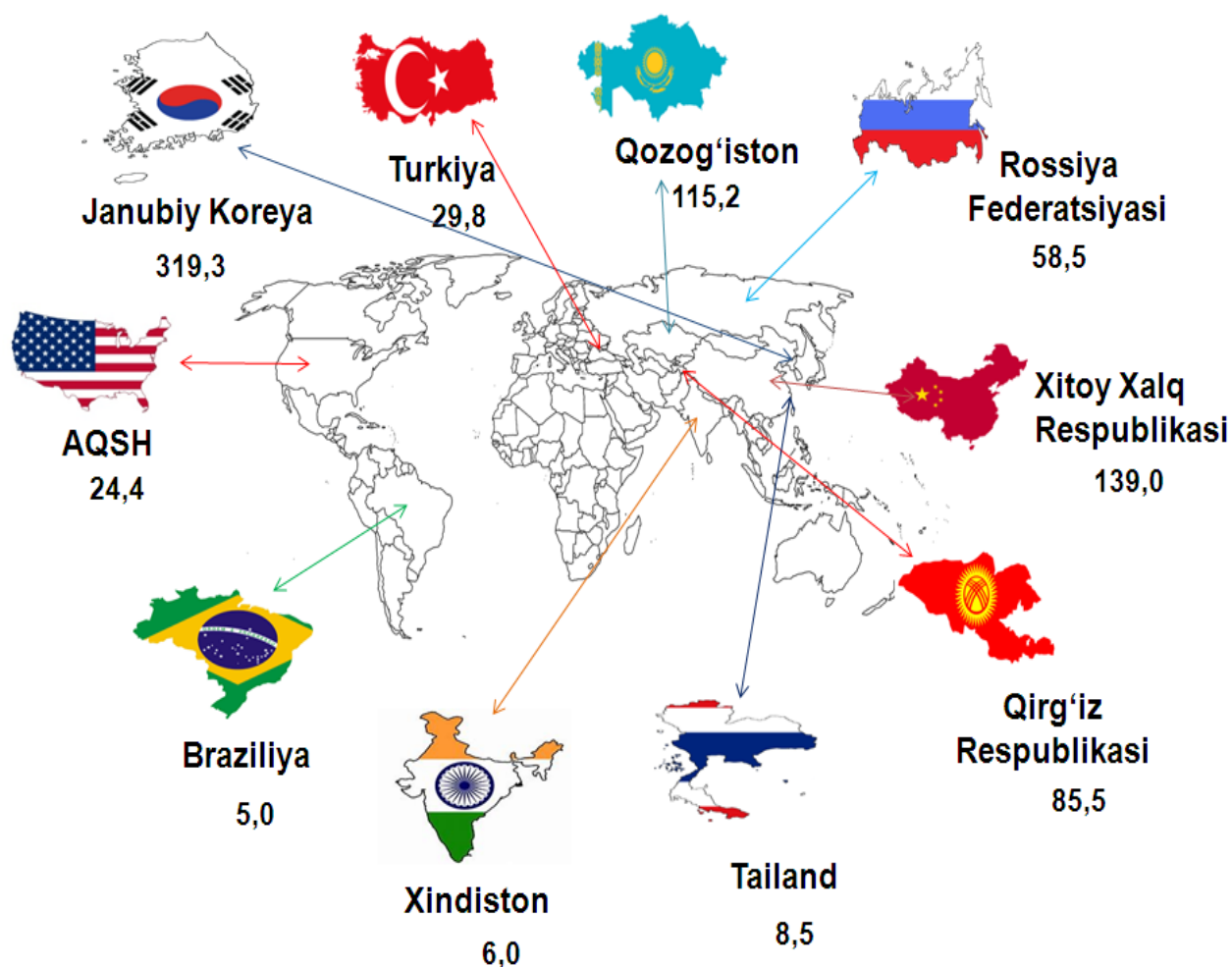

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **256,8** mln. AQSh dollariga (**75,9** % ga o'sdi) va import hajmi **579,2** mln. AQSh dollariga (**25,6** % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **322,4** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

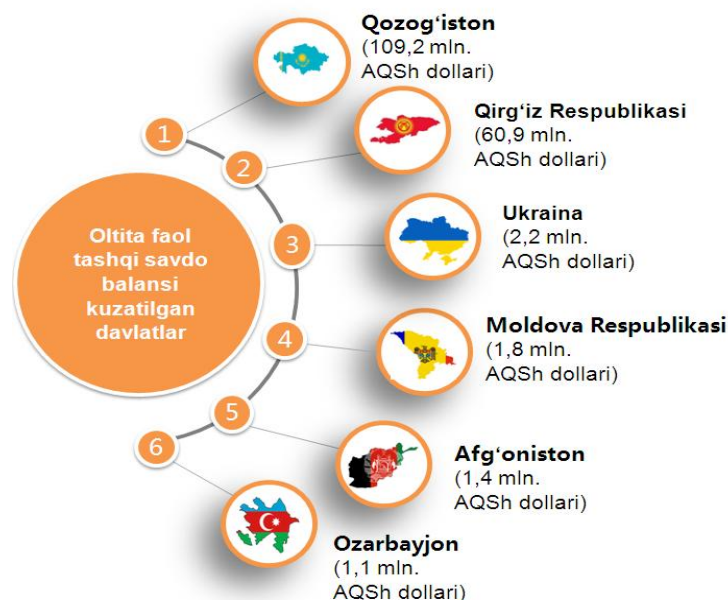
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush XXR, Turkiya, AQSH, Xindiston, Ukraina, Polsha va Eron Islom Respublikasi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA 6 TA YIRIK FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-aprel)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan oltita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qozog'is-ton (**109,2** mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (**60,9** mln. AQSh dollari), Ukraina (**2,2** mln. AQSh dollari), Moldova Respublikasi (**1,8** mln. AQSh dollari), Afg'oniston (**1,4** mln. AQSh dollari) va Ozarbayjon (**1,1** mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 14 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Andijon viloyati jahonning **59** ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasi (**38,2** %), Xitoy Xalq Respublikasida (**16,6** %), Qozog'istonda (**13,8** %), Qirg'iz Respublikasi (**10,2** %) va Rossiya Federatsiyasida (**7,0** %) qayd etilgan.

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Koreya Respublikasi	484,2	542,6	319,3
	<i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,2
	<i>Import</i>	484,0	542,5	319,1
	Xitoy Xalq Respublikasi	97,6	83,4	139,0
	<i>Eksport</i>	46,5	19,3	30,6
	<i>Import</i>	51,1	64,1	108,4
	Qozog'iston	24,0	45,5	115,2
	<i>Eksport</i>	19,5	40,0	112,2
	<i>Import</i>	4,5	5,5	3,0
	Qirg'iz Respublikasi	64,2	54,8	85,5
	<i>Eksport</i>	55,2	51,5	73,2
	<i>Import</i>	9,0	3,3	12,3
	Rossiya Federatsiyasi	72,6	85,5	58,5
	<i>Eksport</i>	19,2	17,0	18,8
	<i>Import</i>	53,4	68,5	39,7
	Turkiya	10,8	22,2	29,8
	<i>Eksport</i>	0,4	3,0	8,3
	<i>Import</i>	10,4	19,2	21,5
	AQSh	16,0	4,2	24,4
	<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,1
	<i>Import</i>	15,9	4,1	24,3
	Tailand	2,2	25,2	8,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	2,2	25,2	8,5
	Xindiston	4,8	3,5	6,0
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,2
	<i>Import</i>	4,8	3,4	5,8
	Braziliya	4,7	6,3	5,0
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	4,7	6,3	5,0

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Italiya	6,0	3,8	4,8
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	0,8
	<i>Import</i>	5,9	3,5	4,0
	Ukraina	2,3	3,2	4,2
	<i>Eksport</i>	1,3	2,8	3,2
	<i>Import</i>	1,0	0,4	1,0
	Polsha	1,2	2,7	4,0
	<i>Eksport</i>	0,1	0,2	0,7
	<i>Import</i>	1,0	2,5	3,3
	Chexiya	5,1	5,6	3,1
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,0
	<i>Import</i>	5,1	5,5	3,1
	Eron Islom Respublikasi	2,2	1,5	2,8
	<i>Eksport</i>	1,3	0,3	0,2
	<i>Import</i>	0,9	1,2	2,6
	Germaniya	4,4	5,3	2,3
	<i>Eksport</i>	0,1	0,0	0,2
	<i>Import</i>	4,3	5,3	2,1
	Slovakiya	1,1	1,9	2,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,1	1,9	2,2
	Moldova Respublikasi	0,9	1,0	2,0
	<i>Eksport</i>	0,9	1,0	1,9
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,1
	Ozarbajjon	0,3	6,6	1,9
	<i>Eksport</i>	0,3	6,3	1,5
	<i>Import</i>	0,0	0,3	0,4
	Afg'oniston	3,5	0,7	1,6
	<i>Eksport</i>	3,5	0,4	1,5
	<i>Import</i>	0,0	0,3	0,1

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-aprel 2021- yil) *

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	836,0	90,5
Andijon sh.	97,3	76,8
Xonobod sh.	22,3	94,9
tumanlar :		
Oltinko'l	13,9	147,2
Andijon	26,5	146,5
Baliqchi	1,3	41,2
Bo'ston	7,1	120,2
Buloqboshi	4,4	106,8
Jalaquduq	9,2	175,3
Izboskan	14,5	2,6 b.
Ulug'nor	9,3	2,2 b.
Qo'rg'ontepa	11,7	65,4
Asaka	545,8	84,2
Marhamat	11,7	2,6 b.
Shahrixon	21,1	2,4 b.
Paxtaobod	5,3	55,1
Xo'jabod	33,8	115,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Asaka – 545,8

Andijon sh. – 97,3

Xo'jabod – 33,8

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

Paxtaobod – 5,3

Buloqboshi – 4,4

Baliqchi – 1,3

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka **65,4** % ulush bilan **545,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi **0,2** % ulush bilan **1,3** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

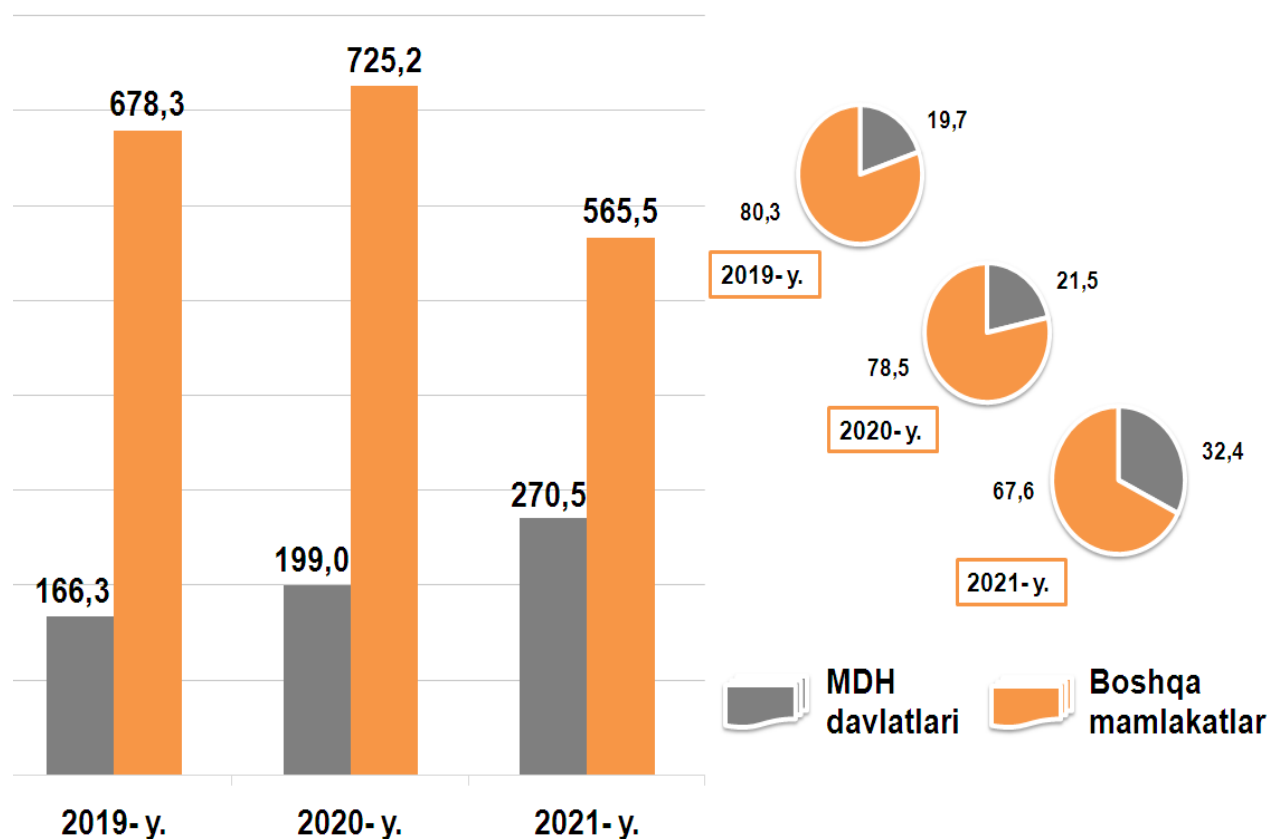
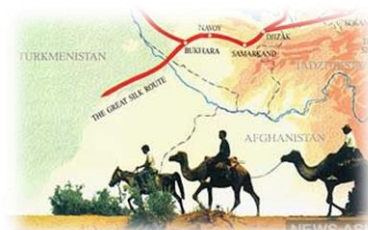

Andijon viloyati tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlari natijasida, 2021-yilning yanvar-aprel oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **32,4** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi **10,8** % ga ko'paygan.

ANDIJON VILOYATIING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2021- yilning yanvar-aprel oylarida 2020- yilga nisbatan **22,0** % ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi **67,6** % ni tashkil etdi.

ANDIJON VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

1992-yil 4- yanvarda O'zbekiston Respublikasi MDH (Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi)ga a'zo bo'ldi. Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-aprel holatiga **270,4** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **212,0** mln. AQSh dollariga yetgan bo'lsa, import – **58,4** mln. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Qozog'iston (**42,6** %), Qirg'iz Respublikasi (**31,6** %), Rossiya Federatsiyasi (**21,6** %), Ukraina (**1,6** %) va Moldova Respublikasi (**0,7** %) davlatlari bilan qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

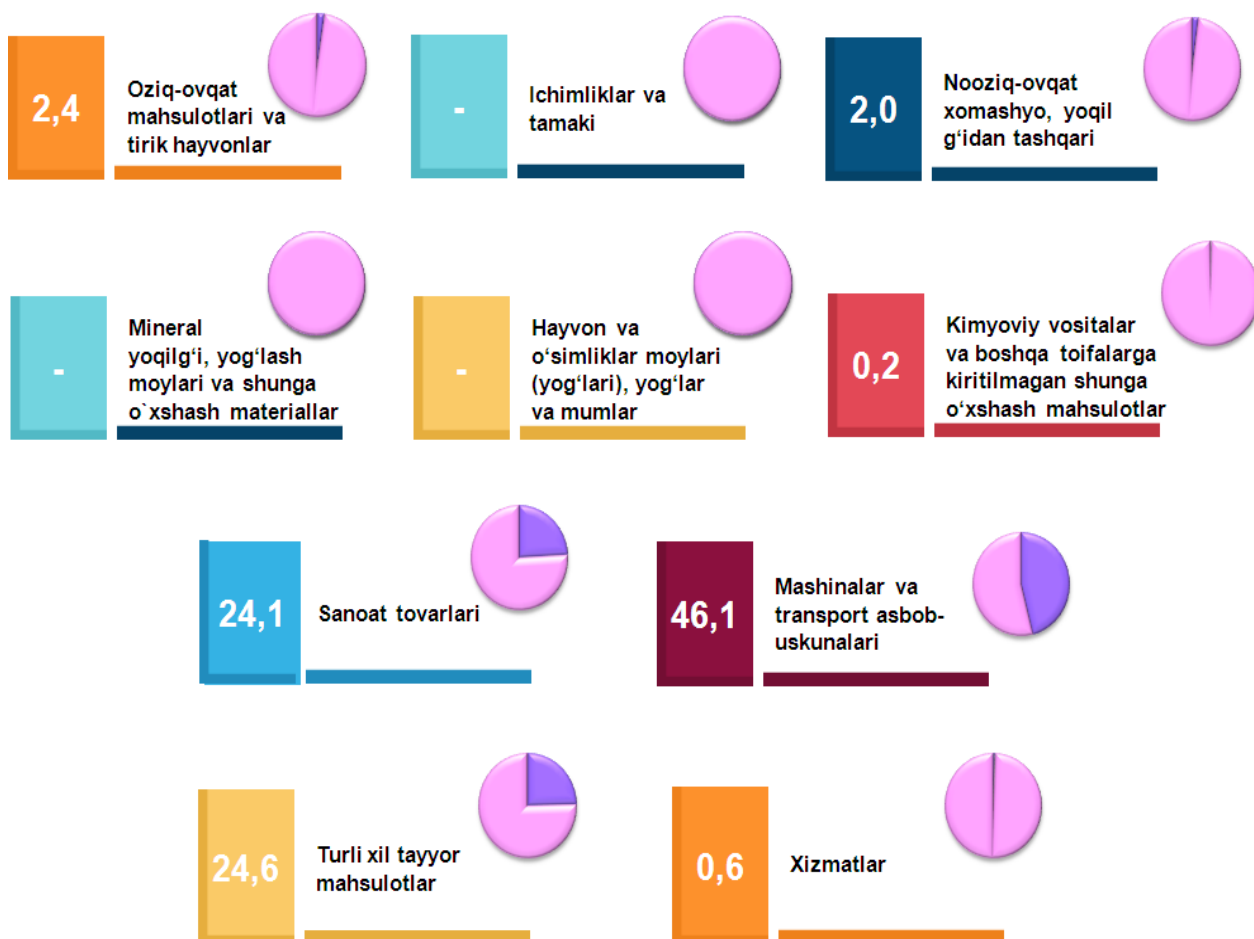
(2021- yil yanvar-aprel)

Joriy yilning yanvar-aprel oylarida viloyatning eksportyorlari soni **259** tani tashkil etib, ular tomonidan **256,8** mln. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **75,9** % ga o'sdi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,4** % ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob – uskunolari (**46,1** %), turli xil tayyor mahsulotlar (**24,6** %), sanoat tovarlari (**24,1** %) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**2,4** %), nooziq-ovqat xomashyo (**2,0** %) hamda kimyoviy vositalar (**0,2** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

ANDIJON VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI *(yanvar-aprel, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	146,0	256,8	95,7	175,9	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,9	6,1	25,3	103,5	4,0	2,4
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,1	168,2	2,2 b.	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	19,8	5,2	100,4	26,1	13,6	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	-	14,5 b.	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,2	0,0	-	0,1	0,2	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	0,6	0,4	140,6	73,5	0,4	0,2
Sanoat tovarlari	33,0	61,9	58,2	187,5	22,6	24,1
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	51,4	118,2	2,5 b.	2,3 b.	35,2	46,1
Turli xil tayyor buyumlar	33,9	63,3	110,1	186,5	23,2	24,6
Xizmatlar	1,2	1,6	132,9	136,2	0,8	0,6

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	5 312,7	105,6
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	403,8	132,3
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	110,7	141,9
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	104,1	124,0
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	95,9	2,2 b.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	3 850,6	181,7
Moy olinadiga uruglar va mevalar	842,1	3,9 b.
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	464,3	2,7
56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	14,5	5,2 b,
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	7,9	14,5 b.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,2	0,1
Qayta ishlangan hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	158,6	4,7 b.
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	72,4	85,9
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	68,9	163,3
Noorganik kimyo moddalari	53,2	112,3

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

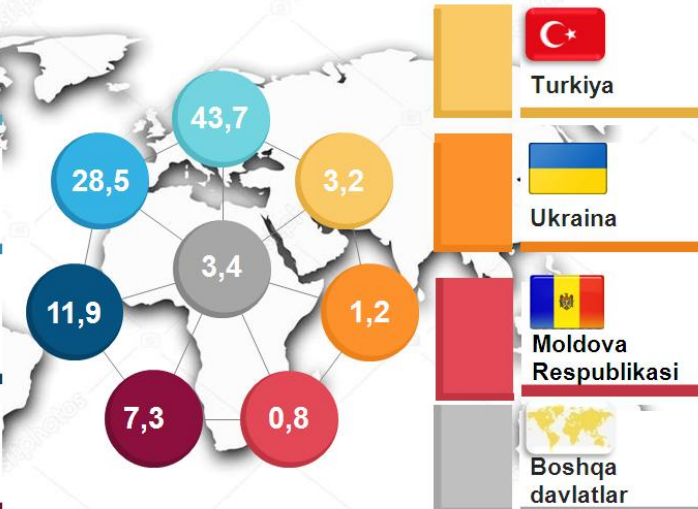
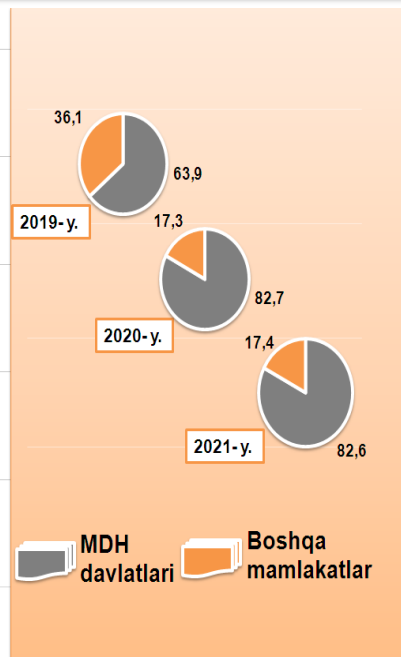
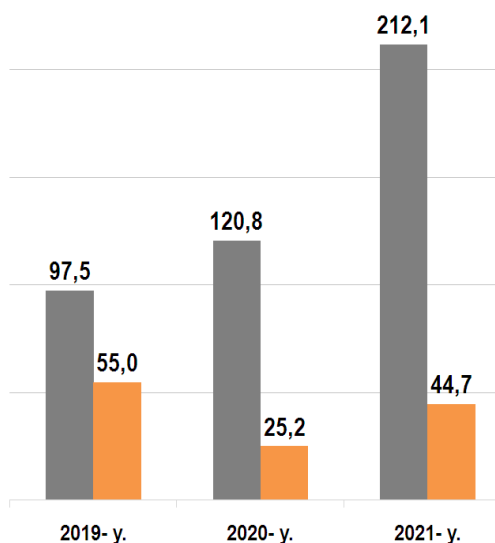
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	58 604,9	195,5
Metalldan tayyorlangan buyumlar	2 284,2	102,3
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	522,9	79,4
Rangli metallar	213,1	12,4 b.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	112 506,1	2,5 b.
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	5 241,0	95,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	365,1	114,0
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	88,7	3,2 b.
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	59 926,4	2,1 b.
Poyabzal	1 733,0	53,3
Har xil tayyor buyumlar	991,8	77,4
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash buyumlar	305,6	108,7

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi ko'paydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019-yilning yanvar-apreldagi **63,9 %** dan 2021-yilning yanvar-aprelida **82,6 %** ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **36,1 %** dan **17,4 %** ga kamaydi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI
(2021- yil yanvar-aprel, % da)

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Qozog'iston (eksport umumiy hajmining **(43,7 %)**), Qirg'iz Respublikasi (**28,5 %**), Xitoy Xalq Respublikasi (**11,9 %**), Rossiya Federatsiyasi (**7,3 %**), Turkiya (**3,2**), Ukraina (**1,2 %**) va Moldova Respublikasi (**0,8 %**) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **96,6 %** ni tashkil etmoqda.

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-aprel, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Qozog'iston	40,0	112,2	2,1 b.	2,8 b.	2	1
Qirg'iz Respublikasi	51,5	73,2	93,2	142,1	1	2
Xitoy Xalq Respublikasi	19,3	30,6	41,6	158,2	3	3
Rossiya Federatsiyasi	17,0	18,8	88,7	110,4	4	4
Turkiya	3,0	8,3	7,4 b.	2,7 b.	6	5
Ukraina	2,8	3,2	2,2 b.	112,2	7	6
Moldova Respublikasi	0,9	1,9	106,7	2,1 b.	10	7
Ozarbayjon	6,3	1,5	21,9 b.	24,4	5	8
Afg'oniston	0,4	1,5	11,3	3,8 b.	11	9
Italiya	0,3	0,8	5,9 b.	2,8 b.	13	10
Polsha	0,2	0,7	128,3	4,5 b.	17	11
Belarus Respublikasi	1,1	0,6	112,2	50,7	8	12
Pokiston	0,0	0,5	0,7	66,2 b.	29	13
Tojikiston	1,1	0,4	11,8 b.	34,6	9	14
Malayziya	-	0,4	-	-	-	15
Turkmaniston	0,0	0,3	90,6	19,1 b.	26	16
Germaniya	-	0,2	0,0	-	-	17
Eron Islom Respublikasi	0,4	0,2	27,3	48,5	12	18
Xindiston	0,1	0,2	-	142,8	19	19
Latviya	0,2	0,2	38,6	105,7	16	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	256,8	175,9
Andijon sh.	25,7	159,3
Xonobod sh.	12,9	2,1 b.
tumanlar :		
Oltinko'l	7,4	104,2
Andijon	10,8	149,9
Baliqchi	0,5	18,3
Bo'ston	6,0	140,6
Buloqboshi	1,8	68,2
Jalaquduq	7,1	161,0
Izboskan	12,3	2,6 b.
Ulug'nor	2,5	2,2 b.
Qo'rg'ontepa	7,5	114,0
Asaka	120,5	2,1 b.
Marhamat	5,4	145,5
Shahrixon	9,3	2,2 b.
Paxtaobod	3,6	77,1
Xo'jaobod	23,0	171,6

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari

Asaka – 120,5

Andijon sh. – 25,7

Xo'jaobod – 23,0

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari

Ulug'nor – 2,5

Buloqboshi – 1,8

Baliqchi – 0,5

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **46,9** % ulush bilan **120,5** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi tumani **0,2** % ulush bilan **0,5** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori shahar va tumanlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **6,3** mln. AQSh dollari qiymatli **15,4** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **0,9** mln. AQSh dollarida o'sish kuzatilib, **15,9** % ga ko'paydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **3,9** mln. AQSh dollariga teng **13,5** ming tonna sabzavot, shuningdek, **0,9** mln. AQSh dollari qiymatidagi **0,7** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

Meva va rezavorlar

715,9 -
tonna
902,5-
ming
AQSh
dollar

Uzum

227,5-
tonna
429,7-
ming
AQSh
dollar

Qovun va tarvuz

36,5- tonna
12,4- ming
AQSh
dollar

Yer yong'oq

617,8 -
tonna
631,9 -
ming AQSh
dollar

Sabzavotlar

13 543,9 -
tonna
3 948,5 -
ming
AQSh
dollar

Qalampir

236,9 -
tonna
389,0 -
ming
AQSh
dollar

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Germaniya, Armaniston, Latviya, Turkmaniston hamda Qozog'iston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **2,5** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-aprel)

Davlatlar	tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	11 746,3	3 946,9	74,3
 Rossiya Federatsiyasi	2 600,5	1 107,0	20,8
 Germaniya	60,7	159,3	3,0
 Armaniston	22,0	23,6	0,4
 Latviya	21,0	23,0	0,4
 Turkmaniston	55,4	21,2	0,4
 Qozog'iston	18,5	18,7	0,4
 Xitoy Xalq Respublikasi	25,0	9,3	0,2
 Belarus Respublikasi	21,0	3,7	0,1

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 74,3 % i), bu Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan 3,6 baravar ko'pdir.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xom-ashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **118,8** ming. AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **46,3** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **97,9** % ga o'sdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**50,5** %), paxtadan yigirilgan ip (**32,9** %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan **165** turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning **21** ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming. AQSh dollari)

		2019-yil	2020-yil	2021-yil
Tovarlar nomi		82 988,1	60 034,5	118 796,6
	Paxtadan yigirilgan ip	50 351,8	22 619,5	37 861,2
	Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	26 034,2	28 046,4	59 841,8
	Paxta mahsulotlari	2 015,5	320,2	2 178,4
	Naqshli mato	618,9	3 541,0	13 243,8
	Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	447,1	844,4	2 928,4
	Paxtadan gazlamalar	284,9	1 432,9	1 614,0
	Ipak va ipak mahsulotlari	3 146,0	3 119,2	579,1
	Gilamlar	1,0	-	113,2
	Boshqalar	88,7	110,9	436,7

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, mln. AQSh dollari)

		2019- yil	2020- yil	2021- yil
	Qirg‘iz Respublikasi	16,4	21,2	58,9
	Xitoy Xalq Respublikasi	45,9	19,3	30,3
	Rossiya Federatsiyasi	13,8	11,0	13,3
	Turkiya	0,1	3,0	5,1
	Qozog‘iston	2,9	1,6	3,5
	Moldova Respublikasi	0,9	0,9	1,9
	Ukraina	0,8	1,1	1,5
	Ozarbajjon	0,3	0,2	1,0
	Italiya	0,1	0,3	0,8
	Polsha	-	0,2	0,7
	Pokiiston	-	-	0,5
	Belarus Respublikasi	0,3	0,4	0,4
	Eron	1,0	0,4	0,2
	Xindiston	-	0,1	0,2
	Boshqa davlatlar	0,5	0,3	0,5

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Qirg‘iz Respublikasi (**58,9** mln. AQSh dollari – **49,6** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**30,3** mln. AQSh dollari – **25,5** %), Rossiya Federatsiyasi (**13,3** mln. AQSh dollari – **11,2** %) va Turkiya (**5,1** mln. AQSh dollari – **4,3** %) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

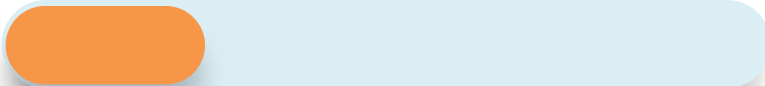
Moliyaviy xizmatlar **32,9 %**

Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish boshqa joyda tafsiflanmagan **31,1 %**

Transport xizmatlari **24,9 %**

Safarlar (turizm) **11,1 %**

Xizmatlar eksporti hajmi **1,6** mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining **0,6 %** ini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **36,2 %** ga o'sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (**32,9 %**), ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish boshqa joyda tafsiflanmagan (**31,1 %**), transport xizmatlar (**24,9 %**) hamda safarlar (turizm) (**11,1 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

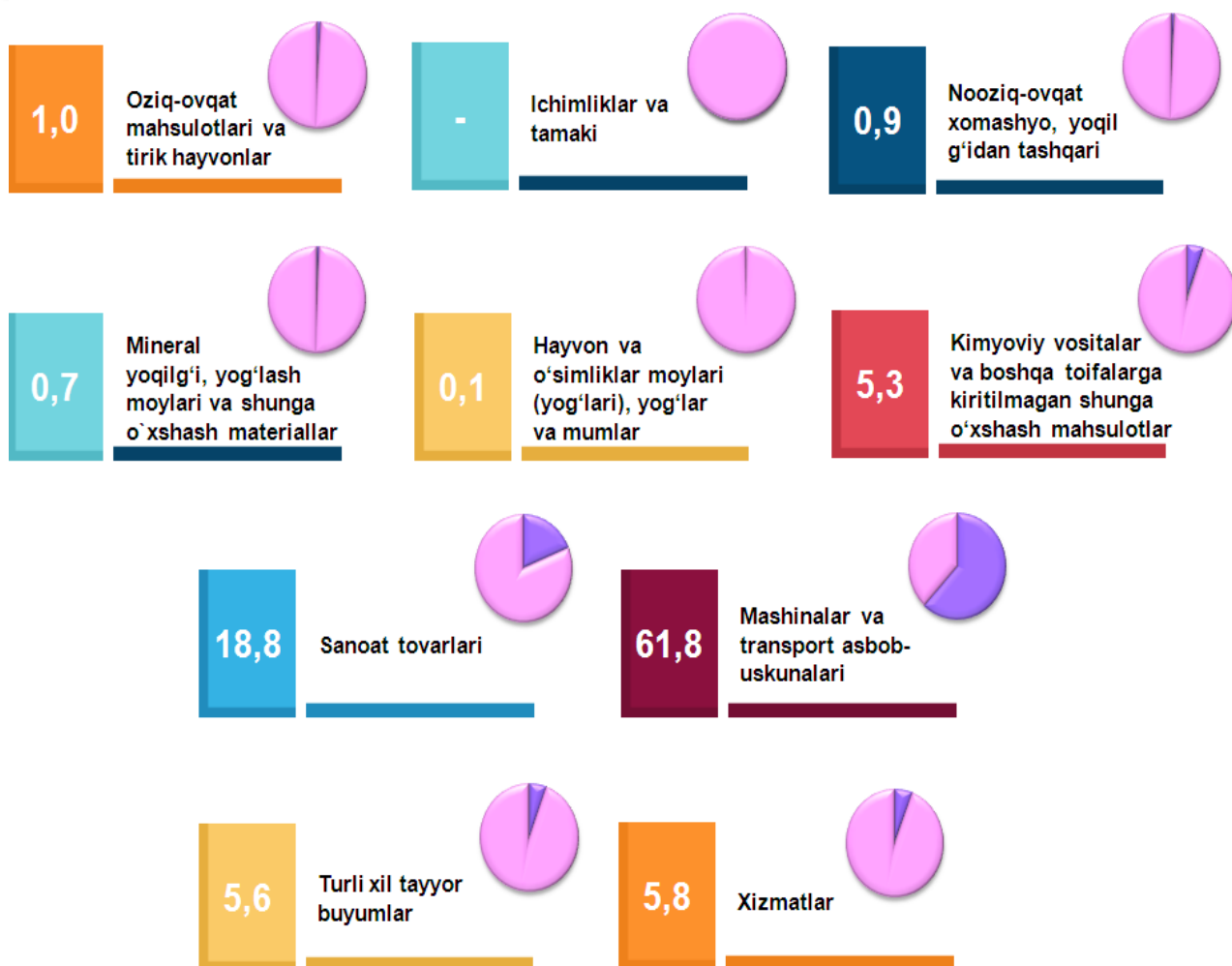
ANDIJON VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

2021 - yilning yanvar-aprel oylarida import hajmi **579,2** mln. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **74,4** % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**61,8** %), sanoat tovarlari (**18,8** %) xizmatlar (**5,8** %), hamda turli xil tayyor buyumlar (**5,6** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-aprelida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **187,5** mln. AQSh dollariga kamaydi va **545,6** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **33,6** mln. AQSh dollariga yetdi.

ANDIJON VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-aprel, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	778,2	579,2	112,4	74,4	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,0	6,0	108,4	120,2	0,7	1,0
Ichimliklar va tamaki	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,8	5,3	115,6	110,1	0,6	0,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,2	3,9	61,4	175,7	0,3	0,7
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,1	0,5	3,1 b.	41,5	0,1	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	32,1	30,9	84,7	96,5	4,1	5,3
Sanoat tovarlari	141,0	108,6	104,3	77,0	18,1	18,8
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	504,1	358,1	120,9	71,0	64,8	61,8
Turli xil tayyor buyumlar	42,7	32,3	112,6	75,7	5,5	5,6
Xizmatlar	45,2	33,6	88,1	74,5	5,8	5,8

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

XSST bo'limi nomi	Mung. AQSh dollari	2020-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar	2 338,1	194,2
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 327,8	97,0
Sabzavotlar va mevalar	727,9	172,4
Kofe , choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	672,7	176,9
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	1,3	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	1 541,8	129,3
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	944,8	113,4
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	919,8	99,6
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	897,7	44,4 b.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	2 662,8	186,8
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash metallar	1 256,1	156,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	410,0	37,2
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan	47,8	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	13 431,5	100,0
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	5 578,6	111,9
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	4 534,6	112,6
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	2 281,0	2,1 b.

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

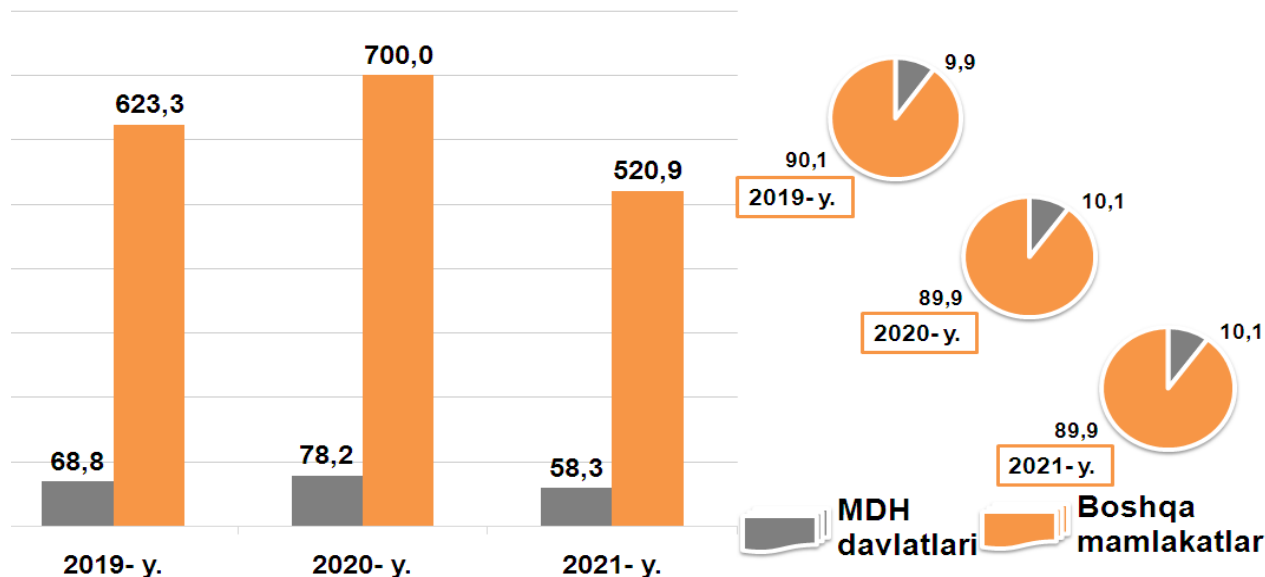
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	32 600,7	55,1
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan tasniflanmagan	25 571,3	82,3
Metalldan tayyorlangan buyumlar	24 537,3	80,5
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	12 035,2	114,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	258 881,0	67,1
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	36 562,9	89,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	28 019,4	74,2
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	15 973,3	84,6
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	11 089,8	65,4
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	9 839,4	99,9
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	8 254,2	66,0
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	2 115,2	78,3

Umumiy tovarlar importi o'tgan yilga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan, tirik hayvonlar – **1 134,3** ming. AQSh dollari (o'sish – **94,2** %), moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar – **877,5** ming. AQSh dollari (o'sish – **44,4** b.), tibbiyot va farmatsevtika **1 177,4** ming. AQSh dollari (o'sish – **2,1** b.).

MDH mamlakatlaridan import ulushi 2020- yilning shu davriga nisbatan o'zgarish kuzatilmadi. 2019- yilning shu davriga nisbatan **0,2 %** ga o'sish qayd etildi va ularning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2021- yil yanvar-aprel natijalariga ko'ra **10,1 %** ni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakuni bo'yicha Andijon viloyati tomonidan **60** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya va AQSh) jami importning **92,2 %** ulushini tashkil qildi, bu **533,8** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR- NING ULUSHI (2021- yil yanvar-aprel, % da)

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-aprel, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Koreya Respublikasi	542,6	319,2	112,1	58,8	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	64,1	108,4	125,6	169,1	3	2
Rossiya Federatsiyasi	68,5	39,7	128,2	58,0	2	3
AQSh	4,1	24,3	25,8	5,9 b.	10	4
Turkiya	19,2	21,5	184,9	112,1	5	5
Qirg'iz Respublikasi	3,3	12,4	36,7	3,8 b.	13	6
Tailand	25,2	8,5	11,6 b.	33,7	4	7
Hindiston	3,4	5,8	70,7	170,8	12	8
Braziliya	6,3	5,0	133,4	79,5	6	9
Italiya	3,5	4,0	59,3	113,1	11	10
Polsha	2,5	3,3	2,4 b.	130,7	15	11
Chexiya Respublikasi	5,5	3,1	109,4	55,5	7	12
Qozog'iston	5,5	3,0	121,4	54,2	8	13
Eron (Islom Respublikasi)	1,2	2,6	137,2	2,2 b.	20	14
Slovakiya	1,9	2,2	178,2	118,7	19	15
Germaniya	5,3	2,1	124,6	38,8	9	16
Avstriya	1,9	1,5	41,3	78,2	18	17
Fransiya	0,5	1,5	125,6	2,9 b.	24	18
Daniya	0,0	1,1	96,8	27,5 b.	45	19
Meksika	2,4	1,1	103,5	44,3	16	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Andijon viloyati	579,2	74,4
Andijon sh.	71,6	64,8
Xonobod sh.	9,4	53,8
tumanlar:		
Oltinko'l	6,5	2,8 b.
Andijon	15,7	144,3
Baliqchi	0,7	3,7 b.
Bo'ston	1,1	66,4
Buloqboshi	2,6	175,7
Jalaquduq	2,1	2,5 b.
Izboskan	2,3	3,6 b.
Ulug'nor	6,8	2,1 b.
Qo'rg'on-tepa	4,2	37,3
Asaka	425,3	71,9
Marhamat	6,3	8,2 b.
Shahrison	11,8	2,7 b.
Paxtaobod	1,7	34,0
Xo'jaobod	10,8	67,6

**Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollari**

Asaka – 425,3

Andijon sh. – 71,6

Andijon – 15,7

**Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollari**

Paxtaobod – 1,7

Bo'ston – 1,1

Baliqchi – 0,7

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **73,4 %** ulush bilan **425,3** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi tumani **0,1 %** ulush bilan **0,7** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **33,6** mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining **5,8** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **25,5** % ga kamaygan. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushni intellektual mulkdan foydalanlik bilan bog'liq xizmatlar (**60,4** %) boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (**37,5** %) va transport xizmatlari (**1,8** %) ga tegishli bo'ldi.

Intellektual mulkdan foydalanlik bilan bog'liq xizmatlar

60,4

Boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar

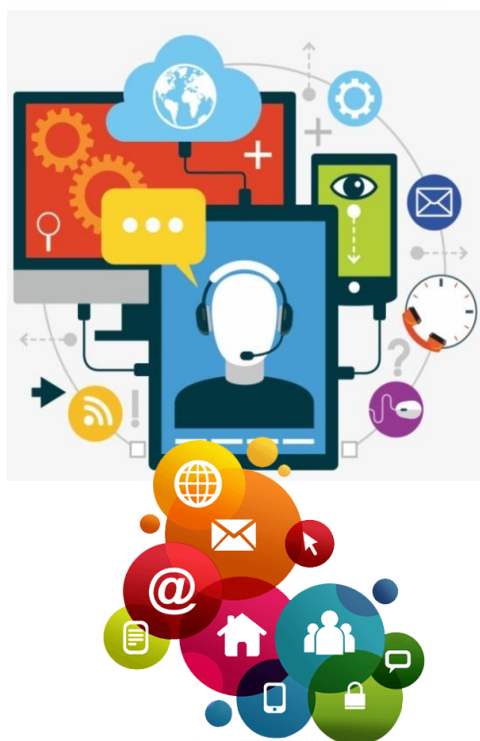
37,5

Transport xizmatlari

1,8

Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari

0,3

Pandemiya paytida kiritilgan karantin cheklavlari xizmat ko'rsatish sohasiga ham ta'sir ko'rsatdi.

Xususan, yaqin va uzoq xorijiy mamlakatlar tomonidan xalqaro transport qatnovi tranzitiga qo'yilgan cheklavlarning natijasida transport xizmatlari importi **70,6** % ga kamayib, **0,6** million AQSh dollarini tashkil etdi.

❖ Shu bilan birga, 2020- yilning shu davriga nisbatan barcha xizmatlar importi kamayishi kuzatilgan.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-aprel oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob - uskunalar hajmi **358,1** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **29,0** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **61,8** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalar asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021-yil yanvar-aprel)

65,1%	Koreya Respublikasi 150,8 mln. AQSh dollari
20,3%	Xitoy Xalq Respublikasi 43,4 mln. AQSh dollari
3,6%	Turkiya 10,8 mln. AQSh dollari
2,5%	Rossiya Federatsiyasi 8,0 mln. AQSh dollari
2,3%	Tailand 7,0 mln. AQSh dollari

Mashina va transport uskunalar importi hajmining kamayishiga, avtomobillar (**32,9** foizga), elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalar (**26,6** foizga) shuningdek, sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar (**25,8** foizga) importi kamayishi bevosita ta'sir qilgan.

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-aprel oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **108,6** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **23,0 %** ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **18,8 %** ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-aprel)

Koreya Respublikasi

37,8 mln. AQSh dollari
ulushi – 34,8 %

Xitoy Xalq Respublikasi

27,0 mln. AQSh dollari
ulushi – 24,8 %

Rossiya Federatsiyasi

22,5 mln. AQSh dollari
ulushi – 20,7 %

Qirg'iz Respublikasi

9,6 mln. AQSh dollari
ulushi – 8,9 %

Qozog'iston

1,8 mln. AQSh dollari
ulushi – 1,7 %

Sanoat tovarlari importi asosan cho'yan va po'lat (**32,6** mln. AQSh dollari), rezina buyumlari (**25,6** mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**24,5** mln. AQSh dollari), to'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar (**12,0** mln. AQSh dollari), ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan buyumlar (**11,3** mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**
Tel.: (74) 224 82 57

